

paa visse Bagerier og Konditorier. Man har dog ikke villet stille Forslag herom, da det formentlig kan være af Betydning for Indehavere af Virksomheder, der af Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet erklæres for inddragne tillige under Fabrikloven, at bevare den i Fabriklovens § 2 hjemlede Adgang til Appel til Arbejdsraadet. Saa længe Regulativ i Henhold til Lovforslagets § 12, gældende for alle Bagerier, ikke er udfærdiget, vil der nemlig i Henhold til Fabriklovens §§ 3—7 af Tilsynet kunne stilles betydeligt strengere Krav til Indretning m. v. af Virksomheder, der høre under Fabrikloven, end til Virksomheder, der alene inddrages under Tilsyn i Henhold til nærværende Forslag.

Til § 3.

Paragraffen er enslydende med Lov Nr. 71 af 11. April 1901 § 9; den fornødne Overgangsbestemmelse er tilføjet, jfr. nævnte Lovs § 31, 2det Stykke.

Til § 4.

Ved Bestemmelsen i B. a) er Grænsen mellem Natarbejde og Dagarbejde for Morgenens Vedkommende sat til Kl. 4. Det vil herved opnaas, at alle Konditorier, de fleste Landbagerier samt en stor Del Rugbrødsbagerier i Provinserne ikke ville falde ind under Reglerne for Natarbejde, hvilket i høj Grad vil simplificere hele Ordningen.

I B., 1ste Stykke, er der fastsat en Afbrydelse af mindst 1 Time efter højst hver $5\frac{1}{2}$ samlede Arbejdstimer, medens den tilsvarende Bestemmelse i Lov Nr. 71 af 11. April 1901 § 10, 2det Pkt., foreskriver en Hviletid af mindst $\frac{1}{2}$ Time efter højst hver $4\frac{1}{2}$ samlede Arbejdstimer. Denne Afvigelse er begrundet i et fra Bagerstanden under Hensyn til Arbejdets Beskaffenhed fremkommet Ønske, som formentlig uden Betænkelighed kan imødekommes, dels fordi der af tekniske Grunde som Regel maa gives forskellige Smaahvil inden for Arbejdstiden, saaledes at den minimale Hviletid af 1 Time faktisk vil blive forøget, dels fordi det vil opnaas, at det samlede Hvil paa en Time vil komme til at ligge omtrent midt i Arbejdstiden, hvilket maa anses som heldigt for de paagældende Arbejdere.

Bestemmelserne angaaende Arbejdstidens og Spise- og Hviletidens Længde for unge mandlige Arbejdere mellem 16 og 18 Aar ere i det væsentlige affattede overensstemmende med de Ønsker, der ere udtalte i et af Bestyrelsen for den danske Bagerstands Fællesorganisation til Ministe-

riet indgivet Andragende om Dispensation fra Lov Nr. 71 af 11. April 1901 § 10, 2det Stykke. Man skal i saa Henseende henvise til efterfølgende Udtalelse i Bestyrelsens fornævnte Andragende: „Arbejdet i de almindelige københavnske Hvedebrødsbagerier er Nat-arbejde, og skal en Lærling naa en Uddannelse, der kan sætte ham i Stand til at ernære sig som Svend, maa han absolut deltage i dette. Dagarbejdet er væsentlig Rengøring og noget Kagebageri, til hvilket ofte holdes en faglært Konditorsvend. Væsentlig anderledes er Forholdet i Provinserne. Her begynder Natarbejdet i Reglen først efter Kl. 12, men som oftest bestaar Arbejdskraften kun af Mesteren, een Svend og Lærlinge, og den vigtigste Del af Uddannelsen foregaar fra Arbejdets Paabegyndelse til Kl. 6—8 Morgen. I Købstæderne og paa Landet, hvor der ikke findes Rugbrødsfabrikker, bages der hver Dag eller hver anden Dag Rugbrød, og Arbejdstiden kan derfor ikke være mindre end 72 Timer (o: *Brutto*-Arbejdstid) ugentlig, hvilket ikke kan anses for meget, naar henses til, at der al Tid gives en samlet Hviletid af mindst 8 Timer, begyndes som anført sent om Natten og gives Middagshvile 2 Timer, medens Rugbrødet forbager. En Ordning som den foranstaaende vil sikre Lærlingen mod enhver Overanstængelse og dog muliggøre hans Uddannelse paa en forsvarlig Maade. — Erfaringer fra andre Lande, hvor man har truffet videregaaende Bestemmelser i denne Retning, vise, at Lærlinguddannelsen ophører, og Landets Bagerstand bliver rekruteret fra Udlandet, hvad jo maa anses for meget uheldigt“.

Ved Bestemmelsen i B. b) om en ugentlig Netto-Arbejdstid af 57 Timer i Københavns og Frederiksberg Kommuner og af 60 Timer i Virksomheder udenfor disse Kommuner er Arbejdsugen beregnet efter 6 Arbejdsdøgn (med henholdsvis $9\frac{1}{2}$ og 10 Timer *Netto*-Arbejdstid i Døgnet), medens Fridøgnet i Henhold til Lovforslagets § 5 er fraregnet. Naar der til hvert Døgn *Netto*-Arbejdstid af $9\frac{1}{2}$ Timer i Københavns og Frederiksberg Kommuner samt 10 Timer udenfor disse Kommuner lægges den ved B. d), 1ste Stykke, paabudte samlede Hviletid af mindst 1 Time, udkommer der for hvert Døgn en *Brutto*-Arbejdstid af henholdsvis $10\frac{1}{2}$ og 11 Timer. *Brutto*-Arbejdstiden kan imidlertid ifølge B. c) sættes noget højere op, nemlig indtil 11 Timer i Københavns og Frederiksberg Kommuner og 12 Timer udenfor disse Kommuner, men i saa Fald er det, for at